

V Bruseli 19. decembra 2019
(OR. en)

15272/19

ENV 1041
AGRI 629
DEVGEN 253
PI 159
FORETS 70
ONU 147
PECHE 565
RECH 531

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Príprava globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 v rámci Dohovoru o biologickej diverzite (DBD) – závery Rady

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o príprave globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 v rámci Dohovoru o biologickej diverzite (DBD), ktoré Rada prijala na svojom 3741. zasadnutí 19. decembra 2019.

**Príprava globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020
Dohovor o biologickej diverzite (DBD)**

– závery Rady –

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

PRIPOMÍNAJÚC:

rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013 z 20. novembra 2013 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020 „Dobrý život v rámci možností našej planéty“;

závery zo štrnásteho zasadnutia Konferencie zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite (DBD) vrátane záväzku, ktorý prijali strany v rámci jej segmentu na vysokej úrovni;

závery Súhrnnej hodnotiacej správy Medzivládnej platformy pre biodiverzitu a ekosystémové služby (IPBES) o biodiverzite a ekosystémových službách z roku 2019, v ktorej sa upozorňuje na to, že stav prírody sa celosvetovo zhoršuje rýchlosťou, ktorá je v histórii ľudstva nevídaná, a že tempo úbytku druhov sa zrýchľuje, čo má vážny vplyv na tovar a služby poskytované prírodou a na ľudí na celom svete;

nový strategický program na roky 2019 – 2024 prijatý Európskou radou, v ktorom sa trvá na tom, že je naliehavo potrebné vybudovať klimaticky neutrálnu, zelenú a sociálne spravodlivú Európu, ktorá zohľadňuje vnútroštátne okolnosti a zaväzuje sa stáť na čele úsilia zameraného na boj proti strate biodiverzity a zachovanie environmentálnych systémov vrátane oceánov;

závery Rady s názvami:

- Diplomacia v oblasti klímy¹;
- Závery Rady o pokroku vo vykonávaní stratégie lesného hospodárstva EÚ a o novom strategickom rámci pre lesy²;
- Viac obehovosti – Prechod na udržateľnú spoločnosť³, v ktorých sa zdôrazňuje, že obehové hospodárstvo je účinným nástrojom na riešenie hlavných faktorov a základných príčin straty biodiverzity;
- 8. environmentálny akčný program – Spoločne zvrátiť trendy⁴;
- Prípravy na zasadnutia Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) (Santiago de Chile, Čile, 2. – 13. decembra 2019)⁵;
- Udržateľné biohospodárstvo pre Európu: ako lepšie prepojiť hospodárstvo, spoločnosť a životné prostredie⁶;
- Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov⁷;
- Oceány a moria⁸;

POTVRDZUJÚC, že EÚ a jej členské štáty sú pevne odhodlané plne a včas vykonávať Dohovor o biologickej diverzite (DBD) a jeho protokoly⁹;

BERÚC NA VEDOMIE oznámenie Komisie týkajúce sa európskeho ekologického dohovoru vrátane zámeru prijať do roku 2030 stratégiu v oblasti biodiverzity s cieľom dosiahnuť, aby bola EÚ klimaticky neutrálna, chrániť a posilňovať biodiverzitu, zlepšovať zdravie občanov a zabezpečovať udržateľnosť a obehovosť nášho hospodárstva;

¹ 6153/19.

² 8609/19.

³ 12791/19.

⁴ 12795/19.

⁵ 12796/19, týkajúci sa zasadnutí UNFCCC, ktoré sa v nadväznosti na udalosti po prijatí záverov presunuli do španielskeho Madridu.

⁶ 14594/19.

⁷ 15151/19.

⁸ 14249/19.

⁹ Nagojský protokol o prístupe ku genetickým zdrojom a spravodlivom a rovnocennom spoločnom využívaní prínosov vyplývajúcich z ich používania; Kartagenský protokol o biologickej bezpečnosti a Doplnkový protokol z Nagoje a Kuala Lumpur o zodpovednosti a náhrade škôd ku Kartagenskému protokolu.

NALIEHAVOSŤ POSILNENÝCH GLOBÁLNYCH OPATRENÍ

1. VYJADRUJE HLBOKÉ ZNEPOKOJENIE nad celosvetovým tempom straty biodiverzity, ktoré je v histórii ľudstva bezprecedentné a priamo a existenčne ohrozuje život človeka a dobré životné podmienky; ZDÔRAZŇUJE, že je naliehavo potrebné prijať celosvetové opatrenia na zastavenie straty biodiverzity a výrazné posilnenie vykonávania DBD na všetkých úrovniach, keďže svet je už teraz svedkom mnohých ničivých dôsledkov zmeny klímy, ako je degradácia pôdy, oceánov, sladkej vody a lesov, odlesňovanie a dezertifikácia, a to v dôsledku mnohých a často vzájomne prepojených príčin spôsobených človekom, ako sú najmä zmeny vo využívaní pôdy a morí, využívanie prírodných zdrojov, zmena klímy, znečistenie a invázne nepôvodné druhy;
2. JE ZHROZENÁ výsledkami hodnotiacej správy o degradácii a obnove pôdy a Súhrnnej hodnotiacej správy o biodiverzite a ekosystémových službách, ktorú vydala Medzivládna vedecko-politická platforma pre biodiverzitu a ekosystémové služby (IPBES), ako aj výsledkami správ, ktoré v rokoch 2018 a 2019 vydal Medzivládny panel o zmene klímy (IPCC), pričom konštatuje, že sa výrazne zhodujú, pokiaľ ide o potrebu naliehavej a transformačnej zmeny; v tejto súvislosti BERIE S VÁŽNYM ZNEPOKOJENÍM NA VEDOMIE alarmujúci stav prírody, keď približne jednému miliónu druhov hrozí vyhynutie, ako aj ďalekosiahle dôsledky degradácie ekosystémov, najmä odlesňovania, degradácie lesov a mokradí, a závažné dôsledky zmeny klímy, ktorá pokračuje v nezmenšenej miere vedie okrem iného k acidifikácii oceánov s negatívnym vplyvom na morské a pobrežné ekosystémy a spoločensvá aj na morské hospodárstvo;
3. VYJADRUJE VEĽKÉ POĽUTOVANIE nad tým, že napriek zvýšenému úsiliu nie je svet ani EÚ a jej členské štáty na ceste k dosiahnutiu väčšiny cieľov v oblasti biodiverzity z Aichi a že naše súčasné ambície a opatrenia nepostačujú na naplnenie vízie pre oblasť biodiverzity do roku 2050;

4. POTVRDZUJE, že EÚ a jej členské štáty budú stáť na čele úsilia o boj proti strate biodiverzity a zvyšovať ho a výrazne prispieť k prijatiu ambiciózneho a realistického globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020, a to v rámci možných merateľných cieľov a ukazovateľov; PODČIARKUJE naliehavú potrebu transformačnej zmeny s cieľom dosiahnuť víziu do roku 2050, chrániť a zlepšovať stav biodiverzity a ekosystémových služieb na všetkých úrovniach, posilňovať odolnosť ekosystému, prepojenosť a ekologickú obnovu a zabrániť degradácii ekosystému;
5. V kontexte globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 JE NAĎALEJ ODHODLANÁ zvyšovať synergie a vzájomnú podporu medzi mnohostrannými environmentálnymi dohodami, ktoré sa týkajú biodiverzity, a príslušnými rámcami a organizáciami, ako sú dohovory z Ria (UNFCCC, DBD a UNCCD), Program OSN pre životné prostredie (UNEP), Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), Svetová obchodná organizácia (WTO), Fórum OSN o lesoch (UNFF), Svetová zdravotnícka organizácia (WHO), sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof, *Strategický prístup k medzinárodnému hospodáreniu s chemickými látkami (SAICM)*, nová mestská agenda OSN, Dohovor OSN o morskom práve (UNCLOS) a Agenda 2030 a jej ciele udržateľného rozvoja;
6. NABÁDA EÚ a jej členské štáty, aby v záujme ochrany biodiverzity zvážili prístupenie k relevantným globálnym iniciatívam zameraným na posilnenie politického povedomia a ambícií, ako je napríklad koalícia vysokých ambícií, s cieľom urýchlene plniť existujúce záväzky a prijať dodatočné, a tým výrazne zintenzívniť opatrenia na zastavenie straty biodiverzity a zvrátenie degradácie ekosystémov, a prispieť tak aj k dekáde OSN týkajúcej sa obnovy ekosystému;

7. **PODČIARKUJE**, že úsilie o naplnenie Agendy 2030 a jej cieľov udržateľného rozvoja a úsilie o zastavenie straty biodiverzity sú navzájom úzko prepojené a vzájomne sa posilňujú; So **ZNEPOKOJENÍM ZDÔRAZŇUJE**, že v správe o globálnom udržateľnom rozvoji za rok 2019 sa ciele udržateľného rozvoja súvisiace s biodiverzitou 14 („život pod vodou“) a 15 („život na pevnine“) uvádzajú medzi cieľmi, ktoré dlhodobo vykazujú negatívny trend; **ZDÔRAZŇUJE**, že náklady spôsobené ďalším otáľaním v súvislosti so zastavením straty biodiverzity sa so zreteľom na fungovanie ekosystému, životné prostredie, mokrade, moria a oceány, dobré životné podmienky ľudí, vodu a potravinovú bezpečnosť výrazne zvýšia, v dôsledku čoho sa vážne ohrozí dosiahnutie mnohých z cieľov udržateľného rozvoja;
8. **POTVRDZUJE** význam uplatňovania prístupu predbežnej opatrnosti zahrnutého v Deklarácii z Ria o životnom prostredí a rozvoji, pokiaľ ide o DBD a jeho protokoly; **VÍTA** prácu odvedenú v rámci Kartagenského protokolu, najmä pokiaľ ide o posudzovanie potenciálnych rizík súvisiacich s biotechnológiami; okrem toho **VÍTA** prácu odvedenú v rámci Nagojského protokolu a **VYZÝVA** všetky zmluvné strany tohto protokolu, aby zintenzívnili úsilie o jeho plné vykonávanie;
9. **PODČIARKUJE**, že biodiverzita, zdravé ekosystémy a ich služby podporujú plné požívanie ľudských práv;
10. **ZDÔRAZŇUJE**, že je naliehavo potrebné účinne bojovať proti trestným činom proti životnému prostrediu a trestnej činnosti týkajúcej sa voľne žijúcich živočíchov a rastlín;

POSILNENIE OPATRENÍ A AMBÍCIÍ EÚ A JEJ ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

11. **NALIEHAVO VYZÝVA** EÚ a jej členské štáty, aby súčasne riešili priame aj nepriame príčiny straty biodiverzity tým, že stanovujú ambiciózne, realistické a v čo najväčšej možnej miere merateľné ciele, úlohy a vykonávacie opatrenia;

12. VYZÝVA Európsku komisiu, aby ako ústredný prvok európskeho ekologického dohovoru bezodkladne vypracovala ambicióznu, realistickú a ucelenú stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030, ktorá sa bude zameriavať na priame aj nepriame príčiny straty biodiverzity a degradácie ekosystémov vrátane cieľov ochrany biotopov a druhov a v rámci ktorej sa budú uplatňovať zásady predbežnej opatrnosti a ekosystémového prístupu; zároveň ju VYZÝVA, aby zvažila ďalšie relevantné regulačné a neregulačné opatrenia v oblasti biodiverzity, zdravých ekosystémov a ich služieb, a to s prihliadnutím na zistenia uvedené v budúcej stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030;
13. NALIEHAVO VYZÝVA EÚ a jej členské štáty, aby v plnej miere začleňovali biodiverzitu do všetkých príslušných európskych a národných odvetvových, medziodvetvových a globálnych politík, najmä v oblasti klímy, obchodu, priemyslu, cestovného ruchu, poľnohospodárstva, potravinárstva, lesného hospodárstva, rybárstva, akvakultúry, námorných záležitostí, energetiky, baníctva, dopravy, infraštruktúry, zdravia, rozvojovej spolupráce, výskumu a inovácie, hospodárstva a financií, napríklad prostredníctvom vypracúvania sektorových akčných plánov v oblasti biodiverzity v týchto odvetviach; v tejto súvislosti PODČIARKUJE, že v záujme biodiverzity je potrebné zabezpečiť zodpovedajúce a konzistentné financovanie;
14. VYZÝVA na úplné, účinné a koherentné začleňovanie biodiverzity, najmä do návrhu a vykonávania nového viacročného finančného rámca (VFR) na roky 2021 – 2027, ako aj do budúcich politík, ako je 8. environmentálny akčný program (EAP), klimatický pakt, akčný plán pre obehové hospodárstvo, stratégia nulového znečistenia a stratégia z farmy na stôl, nová spoločná poľnohospodárska politika a spoločná rybárska politika;
15. PODČIARKUJE, že je dôležité, aby EÚ a jej členské štáty vypracovali, upravili alebo prijali národné stratégie a akčné plány v oblasti biodiverzity s jasnými časovými rámcami s cieľom prispieť k vykonávaniu a dosiahnutiu globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020; ZDÔRAZŇUJE, že je naliehavo potrebné prijať dodatočné záväzky s cieľom zastaviť stratu biodiverzity, chrániť a obnovovať suchozemské, sladkovodné, mokradňové a morské ekosystémy v chránených oblastiach i mimo nich a v plnej miere uplatňovať právne predpisy EÚ v oblasti ochrany prírody; UZNÁVA, že je potrebné presadzovať zelenú a modrú infraštruktúru, riešenia blízke prírode a udržateľné využívanie pôdy, lesov, oceánov a ďalších prírodných zdrojov;

16. **PODČIARKUJE** vzájomné prepojenie environmentálnych, sociálnych, kultúrnych a hospodárskych výziev; **VYZDVIHUJE**, že pri riešení globálnych výziev, ako sú strata biodiverzity a degradácia ekosystémov, chudoba, hlad, zdravie, nedostatok vody a sucho, rodové rozdiely, znižovanie rizika katastrof a zmena klímy, zohrávajú dôležitú úlohu riešenia blízke prírode;
17. **ZDÔRAZŇUJE**, že pri ďalšom vypracúvaní politík EÚ v oblasti klímy v súlade s cieľom Parížskej dohody ďalej vyvíjať úsilie o obmedzenie nárastu teploty na 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnou úrovňou sú v záujme podpory ochrany, obnovy a udržateľného využívania biodiverzity a podpory zmierňovania zmeny klímy a adaptáciu na ňu potrebné riešenia blízke prírode, ako sa uvádza v nedávnych osobitných správach IPCC;
18. **VYZDVIHUJE**, že na to, aby sa dosiahli výsledky v oblasti biodiverzity, je potrebné začleniť náklady na biodiverzitu a jej prínosy do celého hodnotového reťazca a do vnútroštátneho účtovníctva s cieľom dosiahnuť prechod na čistý pozitívny vplyv podnikania na biodiverzitu a zmobilizovať súkromný sektor; **PODČIARKUJE**, že je potrebné zabezpečiť udržateľnosť spotreby, obchodu a výroby a výrazne znížiť ekologickú stopu EÚ na všetkých úrovniach; v tomto ohľade **POUKAZUJE** na úlohu obehového hospodárstva a **VYZÝVA** EÚ a jej členské štáty, aby podporovali rýchlu, inkluzívnu, spravodlivú a ekologickú transformáciu;
19. **PODČIARKUJE**, že v záujme biodiverzity je dôležité zvyšovať účinnosť, nákladovú efektívnosť, zohľadňovanie dostupných zdrojov a synergie medzi nimi a mobilizovať nové a dodatočné prostriedky zo všetkých zdrojov (finančné, ľudské, technické a inštitucionálne); **ZDÔRAZŇUJE**, že je potrebné preveriť z hľadiska biodiverzity všetky relevantné finančné toky, aby sa zabránilo negatívnemu vplyvu na biodiverzitu a aby tam, kde je to možné, vznikli súvisiace prínosy;
20. **UZNÁVA** význam doplnenia zdrojov Globálneho fondu pre životné prostredie (GEF7) a **ZDÔRAZŇUJE**, že je potrebné, aby sa prostredníctvom tohto fondu naďalej podporovalo vykonávanie globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020;

21. ZDÔRAZŇUJE svoj záväzok uzavrieť do roku 2020 ambiciózny medzinárodný právne záväzný nástroj v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve týkajúci sa ochrany a udržateľného využívania morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci (BBNJ). POTVRDZUJE, že je potrebné účinne a plne vykonávať príslušné existujúce záväzky a postupy týkajúce sa morskej a pobrežnej biodiverzity;

22. JE ODHODLANÁ:

- ísť príkladom a výrazne prispievať k prijatiu ambiciózneho a realistického globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020, ktorý by mal, pokiaľ je to možné, obsahovať merateľné ciele a ukazovatele vrátane poslanca, a to s cieľom zastaviť stratu biodiverzity a obnoviť jej stav do roku 2030;
- začleňovať biodiverzitu do všetkých relevantných politík EÚ, napríklad do novej spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP),
- pracovať na zabezpečení jasného prepojenia medzi víziou do roku 2050, misiou do roku 2030 a jedným alebo malým počtom možných všeobecných cieľov, čiastkových cieľov, zámerov a úloh;
- zlepšiť vykonávanie začleňovanie a zohľadňovanie opatrení v oblasti biodiverzity v rámci príslušných plánov a politík a v tejto súvislosti tiež zdôrazňovať kľúčovú úlohu národných stratégií a akčných plánov v oblasti biodiverzity;
- zlepšovať pravidelné preskúmavanie vykonávania a zodpovednosti politík, opatrení a záväzkov v oblasti prírody a biodiverzity s cieľom pravidelne posilňovať ich účinnosť a v prípade potreby zvyšovať ich ambície;
- posilňovať a vypracúvať opatrenia a prispievať k prijatiu konkrétnych merateľných cieľov na účely účinného boja proti priamym a nepriamym príčinám straty biodiverzity, ako sa uvádza v Súhrnnej hodnotiacej správe o biodiverzite a ekosystémových službách, ktorú vypracovala platforma IPBES;
- spolupracovať so všetkými stranami, zainteresovanými stranami, pôvodným obyvateľstvom a miestnymi komunitami, ženami, mladými ľuďmi, vedeckou obcou a podnikmi s cieľom dosiahnuť úspešné výsledky konferencie COP 15 DBD a v nadväznosti na ňu, ktoré budú reagovať na výzvy zdôraznené v Súhrnnej hodnotiacej správe platformy IPBES o biodiverzite a ekosystémových službách z roku 2019;

- presadzovať dobrú správu vecí verejných v záujme začlenenia biodiverzity do všetkých príslušných odvetví, okrem iného posilňovaním účasti verejnosti na rozhodovacom procese, a zlepšovať prístup k spravodlivosti;
- prijímať konkrétne opatrenia na zastavenie úbytku opel'ovačov;
- v prípade potreby zvyšovať v rámci celej EÚ rozsah chránených oblastí a ďalších účinných opatrení zameraných na ochranu jednotlivých oblastí, posilňovať a zlepšovať efektívnosť ich riadenia a presadzovať opatrenia v oblasti prepojenia ekosystémov a ekologickej obnovy;
- zachovávať biodiverzitu, udržateľne využívať jej zložky a spravodlivo a rovnocenne spoločne využívať prínosy vyplývajúce z využívania genetických zdrojov aj prostredníctvom primeraného prístupu ku genetickým zdrojom, a to v súlade s Dohovorom o biologickej diverzite a jeho protokolmi a Medzinárodnou zmluvou o genetických zdrojoch rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo (ITPGRFA);
- v záujme prírody a biodiverzity rozširovať výskum a inováciu, uplatňovať prístup predbežnej opatrnosti a presadzovať vedeckú, technologickú a hospodársku spoluprácu, a to aj v oblasti obnovy a riadenia ekosystémov, a naďalej presadzovať opatrenia proti inváznym nepôvodným druhom v Európe a na celom svete;
- zlepšovať systémy a technológie v oblasti monitorovania vrátane využívania nových zdrojov údajov na zvýšenie kvality, včasnosti a porovnateľnosti komplexných údajov o biodiverzite;
- zvyšovať uplatňovanie a vykonávanie riešení blízkyh prírode v záujme podpory zachovania, obnovy a udržateľného využívania biodiverzity s cieľom venovať sa globálnym výzvam, okrem iného strate biodiverzity, zmene klímy, znečisťovaniu, inváznym nepôvodným druhom, degradácii pôdy, znižovaniu rizika katastrof, bezpečnosti dodávok vody a potravinovej bezpečnosti, ľudskému zdraviu a odstraňovaniu chudoby;
- posilňovať a urýchľovať prechod na bezpečné, obehové, klimaticky neutrálne hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje, a tiež chráni a obnovuje biodiverzitu a ekosystémové služby;
- posilňovať a výrazne zintenzívňovať úsilie o začleňovanie biodiverzity do všetkých odvetví, a to aj prostredníctvom možných konkrétnych a merateľných sektorových cieľov, a posilňovať úsilie o odstránenie subvencií, ktoré sú pre biodiverzitu škodlivé;

- začleňovať hodnotu biodiverzity do celého hodnotového reťazca, a súčasne predchádzať negatívnym vplyvom na biodiverzitu, a to aj v rámci výroby, obchodu a spotreby;
 - v záujme biodiverzity zlepšovať účinné a efektívne využívanie a mobilizáciu prostriedkov (finančných, ľudských, technických aj inštitucionálnych) zo všetkých zdrojov a uviesť domáce a medzinárodné finančné toky, vrátane verejného obstarávania, do súladu s globálnym rámcom pre biodiverzitu po roku 2020;
 - zabezpečovať, aby vonkajšie politiky EÚ vrátane obchodnej boli v súlade so záväzkami v oblasti biodiverzity;
 - prijímať opatrenia potrebné na účinný boj proti trestnej činnosti týkajúcej sa voľne žijúcich živočíchov a rastlín, a to vrátane boja proti nezákonnému zabíjaniu ohrozených druhov a obchodovaniu s nimi;
 - spolupracovať so súkromným sektorom s cieľom mobilizovať a zvyšovať súkromné investície do biodiverzity v súlade s cieľmi DBD, nabádať podniky, aby posudzovali a obmedzovali svoje negatívne vplyvy na biodiverzitu, zohľadňovali ju vo svojich činnostiach a aby prijali záväzky v rámci Akčného programu Šarm aš-Šajch – Kchun-ming pre prírodu a ľudí;
 - prijať individuálny a/alebo spoločný dobrovoľný záväzok (záväzky) EÚ na 75. Valnom zhromaždení Organizácie Spojených národov v septembri 2020 alebo na 15. konferencii zmluvných strán DBD s cieľom prispieť k účinnému a úspešnému globálnemu rámcu pre biodiverzitu po roku 2020 prostredníctvom riešenia faktorov spôsobujúcich stratu biodiverzity stanovených v Súhrnnej hodnotiacej správe IPBES z roku 2019.
 - vrátiť sa k tejto otázke s cieľom prijať mandát na rokovania, ktoré povedú k prijatiu globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 na 15. konferencii zmluvných strán DBD.
-